

SKRÓTEM

Ballady według Kaczmarek

Koncert utworów z okazji 65 rocznicy urodzin Jacka Kaczmarek (ur. 22 marca 1957 r. w Warszawie, zm. 10 kwietnia 2004 r. w Gdańsku) i 42 rocznicy podpisania Porozumień sierpniowych w nowych, rockowych aranżacjach odbędzie się w sobotę 27 sierpnia br. w Sali BHP Stoczni Gdańskiej, od godz. 19. [Więcej...>>](#)

40 lat Solidarności Walczącej

W czerwcu 1982 r. powstała we Wrocławiu konspiracyjna organizacja związkowa i niepodległościowa, założona przez fizyka dr. Kornela Morawieckiego, która posiadała silne konspiracyjne struktury w Trójmieście. „#Pamięć. Solidarność Walcząca Oddział Trójmiasto” to radiowa opowieść o spektakularnych akcjach protestacyjnych lat 80. Do 26 sierpnia br. po godz. 17.30, na antenie Radia Gdańsk emitowane są audycje oparte na rozmowach z członkami tej organizacji. [Więcej...>>](#)

Pomorska Fundacja Edukacji i Pracy

Zwracamy się z prośbą o wpłaty na rzecz Funduszu Stypendialnego NSZZ „Solidarność”. Środki są gromadzone na koncie Pomorskiej Fundacji Edukacji i Pracy: 41 7065 0002 0652 4155 2804 0001 z dopiskiem „Fundusz Stypendialny”. Do tej pory przyznaliśmy 712 stypendiów dla młodzieży z rodzin niezamożnych.

Nasze uroczystości

Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „S” zaprasza na obchody 42 rocznicy Sierpnia '80 i powstania „Solidarności” oraz 34 rocznicy strajków z 1988 r. Główne uroczystości odbędą się **31 sierpnia br.** w Gdańsku (organizowane przez Komisję Krajową i Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „S”):

- godz. 14 – Sala BHP Stoczni Gdańskiej – uroczyste spotkanie ZRG NSZZ „S” z udziałem zaproszonych gości, wręczenie stypendiów NSZZ „Solidarność”;
- godz. 16 – uroczystości na placu Solidarności, złożenie kwiatów przy Bramie nr 2 Stoczni Gdańskiej, przemarsz do bazyliki pw. św. Brygidy;
- godz. 17 – uroczysta msza św. w bazylice św. Brygidy.

30 sierpnia, Gdynia

- godz. 16 – złożenie kwiatów pod pomnikiem Ofiar Grudnia 1970 roku przy rondzie Ofiar Grudnia 1970 (SKM Gdynia Stocznia – Uniwersytet Morski);
- godz. 16:45 – wręczenia odznak honorowych uczestnikom strajków sierpniowych 1980 r. w Gdyni, koncert zespołu Sonanto „Polskie drogi do wolności”, prezentacja X tomu albumu „Ludzie Sierpnia '80 w Gdyni” (Sala Morskiego Portu Handlowego, ul. Rotterdamska 9).

[Inne uroczystości rocznicowe w Regionie Gdańskim tutaj...>>](#)

Na urlopiach

Od 1 i 2 sierpnia br. w Unii Europejskiej powinny obowiązywać dyrektywy Parlamentu i Rady UE w sprawie przejrzystych warunków pracy oraz w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Przysługują na ich mocy dodatkowo 2 dni albo 16 godzin w roku kalendarzowym wolne w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem oraz 5 dni opieki na dziecko lub członka rodziny. Można byłoby mieć np. nie 26 a 33 dni urlopowe. Wiąże się to jednak z koniecznością nowelizacji naszego kodeksu pracy. Projekt nowelizacji kodeksu, implementujący te przepisy, jest gotowy, ale nie został jeszcze przyjęty przez rząd.

Jak wypoczywają pracownicy w innych krajach? W USA prawo stanowe ani federalne nie reguluje wakacji. Ich długość i formułę zawiera umowa o pracę. Co czwartym z Amerykanów nie ma płatnych urlopi i odpoczywa na własny koszt.

W RFN długość urlopu rocznie to min. 24 dni robocze (po przepracowaniu 6 miesięcy). Liczba dni urlopu wzrasta ze stażem pracy. Układy zbiorowe pracy zazwyczaj wydłużają urlopu do po-

PIXABAY.COM

nad 30 dni. Pracownik otrzymuje wynagrodzenie za czas urlopu tak, jakby pracował.

We Francji należy się 2,5 dnia płatnego urlopu (obowiązuje 35-godz. tydzień pracy) za każdy przepracowany miesiąc, czyli 30 dni w roku. Pracownik musi wykorzystać nieprzerwanie przynajmniej 12 dni urlopowych między 1 maja a 31 października.

W Wielkiej Brytanii przysługuje 5,6 tygodnia płatnego urlopu rocznie. Ilość dni wolnych jest przeliczana proporcjonalnie. Wystarczy pomnożyć liczbę dniówek przez 5,6. Pracując 5 dni w tygodniu, w wymiarze 40 godzin, należy się 28 dni płatnego urlopu. Nadgodziny wliczane są w okres urlopu.

NASZYM ZDANIEM...

Żagiew buntu

1980 rok, fenomen narodzin i działań NSZZ „Solidarność” oraz roku 1988 oceni w pełni pokolenie, które

bezpośrednio nie uczestniczyło w wydarzeniach Sierpnia. Potrzebna jest perspektywa czasu. Wyłania się ona z ciągu dążeń wolnościowych, poczynając od wojennego heroizmu, od podziemia niepodległościowego, buntów przeciwko reżimowi z lat 1956, 1970, 1976. Wielu ludzi w „S” wywodziło się z tamtej naszej tradycji. Nie bez przyczyny gościem I KZD był generał Mieczysław Spiechowicz-Boruta, legionista, kombatan 1920 roku, weteran 1939.

Katalizatorem buntu okazała się wizyta Ojca Świętego z czerwca 1979 roku. To On i jego przesłanie pokazały nam, że ludzie czujących i myślących po polsku są rzesze, że realny socjalizm jest epizodem. Działania opozycyjnych środowisk nabrały realnego kształtu, wyłonił się NSZZ „Solidarność”.

Strajk w Stoczni Gdańskiej – symbolicznie – też uratował krzyż, ustawiony w strajkową niedzielę 17 sierpnia przy bramie numer 2. Kwestie ekonomiczne zostały wszak porozumieniem z dyrekcją załatwione. Tyle, że środowisko skupione wokół stoczniowców pamiętających o kolegach z 1970 roku, jak Henryk Lenarciak, postawiło postulat upamiętnienia Grudnia 1970. Strajk nabrał nowego, ideowego, solidarnościowego, wymiaru.

Połowa lat 80 były czasem wolnej stabilizacji, urzędowania się w ramach systemu. I znów iskrą buntu była pielgrzymka Jana Pawła II z 1987 roku. Młodzi ludzie, którzy w 1981 roku chodzili do szkół, podjęli żagiew buntu, dzięki energii czerpanej ze spotkania z Ojcem Świętym na Zaspie, na Skwerze Kościuszki, na Westerplatte.

Krzysztof Dośła
przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”

Jak odpoczywali pradiadkowie?

Wyjazd na kolonie, Dworzec Wiedeński w Warszawie, 1892 r.

Przed I wojną światową za-
możny Warszawianin podróż na
wypoczynek zaczynał od Dworca
Wiedeńskiego (pociągi do Krako-
wa, Wiednia, Poznania i Berlina),
Dworca Kowelskiego (połączenia
do Mławy, Kowla i Kijowa) lub
Brzeskiego (tam rozpoczynały tra-
sę pociągi do Brześcia i Moskwy).
Pasażerowie korzystali z wago-
nów pulmanowskich, z siedze-
niami umożliwiającymi drzemkę.
Można się było udać np. do Nałę-
czowa albo do Ciechocinka. Kto
chciał zobaczyć nasze góry, musiał

udać się za granicę – najpierw do
Krakowa. Na krakowskim dworcu
kolejowym urlopowicz miał do
dyspozycji wiele pociągów Kaiser-
liche und Koenigliche Staats-Bahn
(Cesarsko-Królewska Kolej Pań-
stwowa), kursujących w różnych
kierunkach. W latach 30. XX w. po-
dróżowano m.in. do Druskiennik,
gdzie na wczasowicza oczekiwały
źródła solankowe, lasy, teatr, or-
kiestra, tańce i wycieczki po Nie-
mnie. Superszybka Luxtorpeda za-
pewniała zaś sprawne połączenie
w Warszawie do Zakopanego.

Sfotografowane pragnienie wolności

Fundacja Promocji Solidarności
zaprasza na środę 31 sierpnia br. o
godz. 19 do historycznej Sali BHP
w Gdańsku (ul. ks. Jerzego Popie-
łuszki 6), na otwarcie wystawy prac
pt. „Wojciech Milewski fotograf Soli-
darności”, połączonej z projekcją
filmu dokumentalnego „Pragnie-
nie wolności”. Wojciech Milew-
ski urodził się 21 sierpnia 1936 r.

w Warszawie, od lat związany jest
z „Magazynem Solidarność”, mie-
sięcznikiem Regionu Gdańskiego
NSZZ „S”. Jest laureatem wielu
prestżowych wyróżnień, uhono-
rowanym przez Międzynarodową
Federację Sztuki Fotograficznej
tytułem Artiste FIAP, m.in. doku-
mentował strajki z sierpnia 1980 r.

[Więcej...>>](#)

CYTAT TYGODNIA

*Ludzie giną na froncie, to setki ludzi, czasami dziesiątki dziennie. Potrze-
bują nie tylko pomocy humanitarnej, ale też siły militarnej, sprzętu, który
będzie im pozwalał sprawnie bronić swojego kraju. Ten sprzęt jest im
potrzebny i wzywam niezmiennie wspólnotę międzynarodową, aby taki
sprzęt Ukrainie dostarczać.*

prezydent **Andrzej Duda** po powrocie ze spotkania Platformy
Krymskiej, w którym uczestniczył jako jedyny gość zagraniczny
osobiście, a nie on-line

LICZBA TYGODNIA

5 mln godzin

Tyle w ciągu roku zabiera dorosłym obywatelom Polski osobiste skła-
danie wyjaśnień na wezwania z różnego rodzaju urzędów – wliczył
Waldemar Buda, minister rozwoju i technologii.

Dopłata do ciepła

Rząd Mateusza Morawieckie-
go przyjął 23 sierpnia br. projekty
dwóch ustaw, które mają zrekom-
pensować rosnące ceny ogrze-
wania dla obywateli i dać pomoc
finansową dla samorządów. Ceny
m.in. węgla kamiennego (i eko-
groszku) poszybowały w górę
wraz z wprowadzeniem w marcu
br. embarga na import węgla z Ro-
sji oraz z niedoborami na składach
opału. W projekcie ustaw znajdują
się założenia jednorazowego do-
towania gospodarstw domowych,

których główne źródło ciepła za-
silane jest nie tylko węglem, ale
pelletem drzewnym, drewnem
kawałkowym, skroplonym gazem
LPG lub olejem opałowym. Wa-
runkiem do uzyskania dodatku dla
gospodarstwa domowego będzie
potwierdzenie uzyskania wpisu
lub zgłoszenie źródła ogrzewania
do Centralnej Ewidencji Emisyjno-
ści Budynków (CEEB). Kwoty do-
datków waha się w zależności od
surowca od 500 zł do 3000 zł.

[Więcej...>>](#)

WYDARZYŁO SIĘ

Kulisy zmian

15 sierpnia 1988 r. wybuchł
strajk w KWK „Manifest Lipcowy”
w Jastrzębiu Zdroju. Do strajku
przystąpiły załogi kolejnych kop-
palń. Górnicy, oprócz postulatów
ekonomicznych, postawili żądanie
legalizacji NSZZ „Solidarność”
i utworzyli MKS. 22 sierpnia za-
strajkowała Huta Stalowa Wola
i część załogi Stoczni Gdańskiej
im. Lenina oraz dokerzy w Porcie
Północnym. Strajk wybuchł też w
Stoczni Północnej, w Gdańskiej
Stoczni Remontowej, w Stoczni
Wiśla i w Stoczni Radunia. Przy-
wódcy ciągle nielegalnego (wg.
władz PRL) Związku byli zaskocze-
ni strajkiem. Władze PRL, oprócz
provokacji w Hucie Stalowa Wola,
wejścia ZOMO do ZKM w Szczeci-

nie i otoczenia kopalń, nie zdecy-
dowały się na rozwiązania siłowe.
Za to już 20 sierpnia 1988 r. sekre-
taryz KC PZPR Józef Czyrek spotkał
się z prezesem KIK w stolicy prof.
Andrzejem Stelmachowskim, ma-
jącym upoważnienia Episkopatu
Polski. 25 sierpnia 1988 r. Lech
Wałęsa spisał propozycję zagad-
nień, które miałyby być omawia-
ne oficjalnie, w tym legalizacji
„Solidarności”. Do poufnego spo-
tkania Kiszczaka z Wałęsą doszło
31 sierpnia 1988 r. Uczestniczyli
w nim też ks. bp. Jerzy Dąbrowski,
ks. Alojzy Orszulik i Stanisław Cio-
sek, grono szczególnego zaufania.
Strajki z 1988 roku były ostatnimi,
znaczącymi protestami wielkich
zakładów pracy.

iBiS NR 34 (598) 24 SIERPNIA 2022

więcej czytaj na: www.solidarnosc.gda.pl

[facebook.com/solidarnoscgdansk](https://www.facebook.com/solidarnoscgdansk)

Redaktor prowadzący: Artur S. Górski

ibis@solidarnosc.gda.pl, tel. 58 308 42 72